

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: **O. I.**
zastoupena Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem
se sídlem třída Edvarda Beneše 1527/76, 500 12 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

**v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2017, č. j. OAM-683/ZA-ZA12
ZA08-2016, ve věci mezinárodní ochrany,**

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala, že napadené rozhodnutí spočívá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, nemá oporu ve spisovém materiálu, resp. je s ním v rozporu a trpí i jinými vadami zákonnosti. Žalobkyně poukázala na to, že ve správním řízení uváděla, že byla v Rusku týrána svým bývalým manželem. Manžel ji bil, přičemž ji neochránila ani přivolaná policie, která ho vždy na chvíli odvezla na stanici, poté propustila a on se zakrátko vrátil. Nikdy nebyl zadržen ani na den. Bývalý manžel ji pronásledoval a vyhrožoval jí i po rozvodu manželství. Prostřednictvím vyděračů se snažil získat i kontakt na jejich dceru. Žalobkyně se tak bojí nejen o sebe, ale i o svou dceru.
3. Namítala, že důvodem jí podané žádosti o mezinárodní ochranu byl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jejího pohlaví a příslušnosti k sociální skupině podobně postižených žen ve státě, jehož občanství má, tedy v Ruské federaci. Za původce pronásledování lze dle jejího názoru považovat ruské státní orgány, neboť nebyly a nejsou schopny anebo ochotny zajistit jí a její dceři ochranu před vážnou újmou na zdraví či životě. Odkázala na svá tvrzení v průběhu správního řízení a zprávy nevládních organizací a OSN, jakož i na zprávy citované v odůvodnění napadeného rozhodnutí, Freedom House 2016 či Human Rights Watch 2016, o znepokojení nad domácím násilím proti ženám v zemi jejího původu a neochotě policie zasahovat do tzv. vnitřních rodinných záležitostí.
4. Žalobkyně uvedla, že byla obětí domácího násilí ze strany svého tyranského manžela, které nebylo ukončeno ani rozvodem. S odkazem na citované zdroje má za to, že její možnost domoci se v Ruské federaci účinné ochrany je zpochybněna. Žádá proto primárně o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a dále je přesvědčena, že na její straně jsou dány i důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu v podobě nelidského či ponižujícího zacházení, když účinná ochrana by v jejím případě pravděpodobně absentovala. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Zopakoval azylový příběh žalobkyně (viz níže) se závěrem, že tvrzeným důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z bývalého manžela, který ji ve vlasti fyzicky napadal, nečinnost ruské policie při řešení domácího násilí a dále snaha legalizaci jejího pobytu, jakož i pobytu její dcery na území ČR.
6. Žalovaný zdůraznil, že mezinárodní ochrana je institutem umožňujícím legální pobyt na území České republiky (dále také jen ČR) zcela výjimečným, který je výhradně určen pro poskytnutí ochrany cizincům v zemi svého původu pronásledovaným či ohroženým vážnou újmou, tak jak ji specifikuje § 14a zákona o azylu, a v žádném případě ho nelze zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu, které jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců. Upozornil na to, že žalobkyně podala svou žádost o udělení mezinárodní ochrany se značným časovým odstupem od opuštění vlasti (po více než

šestnáctiletém pobytu v ČR - tehdy povoleném dlouhodobém pobytu, a po čtyřech letech od jejího posledního opuštění vlasti) a ve snaze opětovně si legalizovat svůj další pobyt na území ČR. Odkázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně výkladu okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu a posuzování legalizace pobytu. Připomněl, že žalobkyně měla v ČR dlouhodobě zajištěné povolení k pobytu (od roku 2000). Během těchto let za účelem turistiky opakovaně vyjížděla do jiných států Evropské unie (Velké Británie, Maďarska, Španělska, Německa, Francie), rovněž pravidelně vyjížděla do vlasti, když si do Moskvy a Petrohradu až do roku 2006 jezdila vyřizovat víza. Svou vlast naposledy navštívila v roce 2012. Přes nyní tvrzené potíže však o mezinárodní ochranu nikdy v minulosti v ČR ani v jiných státech nepožádala. Žalovaný je přesvědčen, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí, podrobně rozebral, z jakého důvodu žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Rozšíření žalobní argumentace

7. Žalobkyně po seznámení se s vyjádřením žalovaného prostřednictvím soudem jí ustanoveného zástupce rozšířila žalobní argumentaci. Má za to, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s jejími tvrzeními o tom, že jí v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy ze strany místních mafiánských skupin vedených jejím bývalým manželem a otcem jejich dcery K., jejichž příslušníci v současné době nadále aktivně působí v širokých oblastech běžného života v Rusku. Žalobkyně zejména odmítá závěr žalovaného, který považuje Ruskou federaci v otázce domácího násilí a týrání žen za bezpečnou zemi. Žalobkyně naopak tvrdí, že v současné době, i přes veškerá opatření, neustále dochází k útokům proti ženám, a to zejména v rámci domácího násilí ze strany manželů, když s odkazem právě na žalovaným opatřené materiály je zřejmé, že státní orgány nejsou schopny zajistit těmto subjektům jakoukoliv ochranu a selhávají i v otázce eliminace potencionálních útočníků či jejich následného postihování.
8. Žalobkyně proto odmítá závěr žalovaného, že nebylo prokázáno její tvrzení o hrozbě vážné újmy na zdraví v případě návratu do země původu, když žalovaný tento svůj závěr v napadeném rozhodnutí ani dostatečně neodůvodnil. Došlo z jeho strany k pochybení ve vztahu k posouzení uvedených skutečností z hlediska naplnění podmínek udělení azylu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný nevzal rovněž v potaz psychický stav žalobkyně. Tato v průběhu pohovorů uvedla, že ji návštěvy lidí napojených na podsvětí, tedy na jejího bývalého manžela, v kontextu snahy o kontakt s dcerou neúměrně stresují a jen představa návratu do země původu ji demotivuje ve vztahu k jakékoliv budoucí aktivitě. Dle názoru žalobkyně je v obdobných situacích nezbytné, aby správní orgán nechal žadatele vyšetřit odborným lékařem, který může stav adekvátně posoudit. Pokud tak v tomto případě žalovaný neučinil, bezpochyby pochybil.
9. K otázce případného přesídlení žalobkyně uvedla, že jej považuje za velmi obtížné proveditelné, když v ostatních částech země původu nemá žádné příbuzné ani známé, kteří by jí v začátcích mohli pomoci. Je tedy pravděpodobné, že v případě návratu do vlasti by se bezprostředně ocitla v situaci, kdy by si nebyla schopna zajistit uspokojování ani základních životních potřeb. Její bývalý manžel, resp. organizace na něj napojená, je

bez problémů schopná lokalizovat její bydliště kdekoliv v Rusku. S přihlédnutím ke stavu místní správy v zemi jejího původu se nedá očekávat, že v dohledné době budou orgány státní moci tomuto jednání ze strany mafiánských organizací jakkoliv vzdorovat a nedá se ani očekávat změna na úrovni postupu veřejných orgánů proti potírání domácího násilí na ženách. Žalobkyně má za to, že důvody, které v průběhu řízení uvedla, dostatečně odůvodňují závěr o splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, příp. § 14a zákona o azylu. Setrvala na zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, projednal žalobu při jednání.
11. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
12. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR ze dne 9. 8. 2016, doplněné dne 12. 8. 2016, a v rámci pohovoru provedeného stejného dne, žalobkyně uvedla, že má ruskou národnost i státní příslušnost, je pravoslavného náboženského vyznání, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany, hnutí nebo organizace, nebylo a není proti ní vedeno trestní stíhání. Je vdána za občana ČR (J. H.), kterého naposledy viděla v roce 2011, nestýkají se, rozešli se krátce po svatbě. Dozvěděla se, že se odstěhoval do Německa. Má dceru K., která je rovněž žadatelkou o udělení mezinárodní ochrany v ČR (*poznámka soudu: její věc je vedena pod sp. zn. 32Az 4/2017*).
13. Žalobkyně do České republiky přicestovala v roce 2000 za svou známou z Volgogradu, která jí zde nabízela práci. Svou vlast navštívila naposledy v létě 2012 na devět dní, když byla navštívit svou matku. V ČR měla povolení k dlouhodobému pobytu. V roce 2006 si vyřídila pracovní vízum a každé dva roky si ho až do roku 2014 prodlužovala. Za účelem turistiky během svého pobytu v ČR navštívila Velkou Británii, Maďarsko, Španělsko, Německo a Francii. V letech 2007 až 2012 podnikala. V září 2014 žalobkyně zaplatila jednomu muži za vyřízení povolení k trvalému pobytu, ten ale zmizel i s penězi.
14. Ke svému životu ve vlasti uvedla, že ve svých šestnácti letech byla znásilněna. V osmnácti letech se vdala za mafiána, neboť si myslela, že díky sňatku s mafiánem jí nebude nikdo ubližovat, ale stal se opak, ubližoval jí on sám. Narodila se jim dcera K.. Manžel byl na žalobkyni stále hrubý, ubližoval jí, bil ji dokonce i v těhotenství. Rovněž na dceru byl hrubý. Na veřejnosti se přetvařoval, takže nikdo o tom nevěděl, kromě jejích rodičů, k nimž vždy utekla. Manžel za žalobkyni k rodičům přišel a dobýval se dovnitř. Přivolaná policie ho odvezla, ale on se po několika minutách znovu vrátil. Žalobkyně vždy utekla k matce, která ji uklidňovala, a otec následně zavolal policii. Stále se to opakovalo, manžela odvezli na policejní stanici, ale ten se do půl hodiny vždy vrátil. Uvedené se opakovalo asi třikrát, a proto dle žalobkyně již nemělo smysl policii volat. V roce 1997 nebo 1998 se rozvedla. Po rozvodu jí bývalý manžel napadal z ukradení dcery a přijížděl k ní přímo domů. Naposledy ji obtěžoval telefonicky v roce 2014, kdy zemřela její matka, ale bála se přijet na pohřeb. Její známá poskytla bývalému manželovi její telefonní číslo a ten jí volal do České republiky, že si pro ni přijede. Do vlasti se vrátit nemohla, proto i s dcerou požádaly v ČR o azyl. Jinou cestu k legalizaci svého pobytu žalobkyně najít nezkoušela. Uvedla, že ve vlasti nikoho nemá, ráda by v

České republice, kterou vnímá jako domov, s dcerou zůstala. Zde si uvědomila, že Rusko pro ni není. V Moskvě trpí klaustrofobií z velkého množství lidí. Svůj zdravotní stav označila za dobrý.

15. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci, konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně kromě jejích výpovědí vycházel z Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 – Ruská federace ze dne 24. 2. 2016, Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 – Ruská federace, ze dne 27. 1. 2016, Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Rusko, ze dne 27. 1. 2016, Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v Rusku v roce 2015 ze dne 13. 4. 2016, Informace MZV ČR č. j. 106548/2016-LPTP ze dne 1. 7. 2016. Žalobkyně nevyužila možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit, nevznesla žádné námitky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání, rovněž nenavrhla doplnění podkladů.
16. Při jednání zástupci účastníků odkázali na svá písemná podání a setrvali na svých procesních návrzích.
17. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
18. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
19. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
20. Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu (to ostatně ani netvrdila), nebo že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v písm. b) citovaného ustanovení.
21. Z výpovědí žalobkyně je zcela zřejmé, že na území ČR dlouhodobě legálně pobývala, bez potíží a obav se vracela do země původu, kde si vyřizovala prodlužování víza. Rovněž bez potíží cestovala po Evropě. V roce 2014 se dostala do situace, kdy zaplatila jistému člověku za vyřízení povolení k trvalému pobytu na území ČR, ale dotyčný nic nezařídil a i s penězi zmizel. Žalobkyně pozbyla legálního důvodu pro svůj pobyt v ČR, a protože jak uvedla, by zde i s dcerou ráda zůstala, a protože se nechtěla vracet do Ruské federace, kde nemá již žádné zázemí, „vzala dceru“ a přišla do přijímacího střediska a obě požádaly o mezinárodní ochranu. V průběhu správního řízení pak popsala dřívější rodinné problémy, které měla se svým tyranským a násilnickým manželem. Uvedla, že

policie v zemi původu několikrát uvedené problémy řešila, poté co její rodiče policii zavolali. Později žalobkyně na další oznámení rezignovala s odůvodněním, že policie stejně nic nevyřešila a po krátké době vždy manžela propustila.

22. V žalobě žalobkyně tvrdí, že jako oběť domácího násilí má obavu z pronásledování ze strany svého bývalého manžela a dovolává se podřazení k sociální skupině „podobně postižených žen v zemi svého původu“ a uznání azylově relevantního důvodu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Soud nechce zlehčovat tvrzení žalobkyně o jejím problematickém soužití s násilnickým manželem, z jejích výpovědí však plyne, že uvedené potíže jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla až po téměř dvaceti letech, kdy k uvedeným událostem v zemi jejího původu došlo (rozvedla se v roce 1997), ač zcela jistě, pokud by uvedený problém vnímala natolik palčivě, mohla o mezinárodní ochranu požádat mnohem dříve, tj. bezprostředně po svém opuštění vlasti. To však neučinila, neboť měla zajištěný pobyt v ČR za účelem práce. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz), v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
23. Krajský soud tak po posouzení výpovědí žalobkyně shledal žalobní námitku ohledně její příslušnosti k určité sociální skupině za vykonstruovanou a nedůvodnou. Výkladem pojmu sociální skupiny se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat na jeho rozsudek ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004, v němž se uvádí: *„Určitá sociální skupina“ ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotýčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.“*
24. V rozsudku ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Strach z pronásledování kvůli příslušnosti k „sociální skupině žen pronásledovaných ze strany manželů či partnerů“ není důvodem pro udělení azylu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., neboť není zapříčiněn důvodem pro azylové řízení významným, tedy rasou, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině, či zastávanými politickými názory žadatelky, ale obavami z dalšího terorizování ze strany*

bývalého manžela. Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., pojem sociální skupina nevymezuje, lze však výkladem dospět k závěru, že „sociální skupina“ se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. U žen pronásledovaných ze strany manželů či partnerů proto nelze o sociální skupině hovořit.“ Uvedené závěry jsou plně akceptovatelné i na nyní projednávanou věc.

25. Krajský soud rovněž ve shodě se žalovaným poukazuje na skutečnost, že o azylově relevantní pronásledování ze strany soukromé osoby (zde bývalého manžela žalobkyně) se jedná pouze tehdy, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Krajský soud ohledně pronásledování ze strany soukromých osob odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, v němž se uvádí, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* Obdobně se touto problematikou zabýval též v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51 a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49. Stejně tak *„pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004, či rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003, v němž konstatoval, že *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“.* V projednávaném případě informace o zemi původu shromážděné žalovaným nesvědčí o tom, že by policie byla nefunkční či že by se ohrožená osoba nemohla domoci účinné ochrany od státních orgánů, pokud by se na ně obrátila. Z výpovědi žalobkyně v průběhu správního řízení vyplynulo, že minimálně ve třech případech policie poté, co byla na místo přivolána, jejího manžela odvezla a případem se zabývala. Pokud však žalobkyně nebyla s postupem policie a výsledkem spokojena (*„policie manžela vždy zkrátka propustila“*), mohla si na postup policie stěžovat u nadřízených orgánů či se obrátit s žádostí o pomoc na jiné státní orgány, jak vyplývá ze zprávy MZV ČR č. j. 106548/2016-LPTP ze dne 1. 7. 2016.
26. Krajský soud pro úplnost doplňuje, že v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003), je uvedeno, že azyl je institutem zcela výjimečným který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců. Stejně tak, jako nepředstavuje univerzální nástroj pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel, přičemž důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána (viz. dřívější rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6A 709/2001 ze dne 30. 4. 2002). Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je

specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Krajský soud tak dospěl k závěru, že jediným důvodem žalobkyní podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jejího dalšího pobytu na území ČR, což stejně jako nedostatek sociálního zázemí a práce v zemi jejího původu, jsou důvody azylově irelevantní.

27. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožnil.
28. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobkyně ničeho nenamítala.
29. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobkyně neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobkyně ve své žalobě žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedla.
30. Pro úplnost soud konstatuje, že tzv. rozšíření žalobní argumentace učiněné zástupcem žalobkyně (dne 16. 3. 2017), v němž namítá pochybení žalovaného ve vztahu k posouzení naplnění podmínek udělení azylu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, když rovněž „nevzal v potaz psychický stav žalobkyně.“ (viz výše), bylo učiněno po lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 1 zákona o azylu), a proto k němu nepřihlížel.
31. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
32. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo

vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

33. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobkyně žádné žalobní námitky nevznesla.
34. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědi žalobkyně, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobkyně v zemi původu nikdy neměla potíže se státními orgány, ve vlasti proti ní nebylo a není vedeno trestní stíhání. Z pohledu doplňkové ochrany se opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobkyně, posouzení doby a hlavního motivu jejího odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se soublasnou poznámkou.“*
35. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
36. Pro úplnost soud konstatuje, že stejného dne jako níže zamítl žalobu i ve věci dcery žalobkyně, sp. zn. 32Az 4/2017.

VI. Náklady řízení

37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve

věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 10. května 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

